

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/biogramy/18892,Strzelecki-Jan.html>
20.05.2024, 07:13

Strzelecki Jan

Jan Strzelecki, ur. 4 VII 1919 w Warszawie, zm. 11 VII 1988 tamże. Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego, Wydz. Filozofii i Socjologii (1949), doktorat (1964), habilitacja (1984).

1937–1939 publicysta, członek kolegium redakcyjnego „Orki na Ugorze”. 1937–1939 student UW, Wydz. Prawa, 1940–1944 student filozofii i socjologii na tajnym UW, 1939–1940 w Polskiej Ludowej Akcji Niepodległościowej; 1940–1944 redaktor podziemnych pism „Płomienie” i „Młodzież Socjalistyczna”; od 1943 w PPS-WRN, żołnierz AK, uczestnik powstania warszawskiego, dwukrotnie ranny.

1946–1948 przew. Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej. 1948–1979 w PZPR (1957–1958 sekretarz organizacyjny w ZLP), usunięty z partii za działalność opozycyjną. Od 1955 członek polskiego Pen Clubu i Klubu Wysokogórskiego.

1945–1947 asystent na Uniwersytecie Łódzkim, 1945–1952 na Wydz. Socjologii UW, usunięty z powodu głoszonych poglądów.

W 1946 aresztowany na kilka tygodni pod nieprawdziwym zarzutem przynależności do Zrzeszenia WiN. 1946–1948 w Radzie Naczelnej PPS, 1956 prezes Klubu Krzywego Koła. 1956–1958 w zarządzie Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego. 1956–1960 w redakcji „Nowej Kultury” (w 1957 z-ca redaktora nacz.). Od 1957 pracownik naukowy Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, 1958–1959 na stypendium Fundacji Forda w USA. W l. 60. zaangażowany w działalność rewizjonistów, od 1965 uczestnik niezależnego seminarium dot. najważniejszych kwestii politycznych, ekonomicznych i ideologicznych Polski i świata, 1968 uczestnik protestów przeciwko polityce władz wobec środowiska akademickiego, m.in. III 1968 inicjator i sygnatariusz listu PTS do władz. Od

Miejsce urodzenia Warszawa

Data urodzenia 4-07-1919

Miejsce śmierci Warszawa

Data śmierci 11-07-1988

Hasło wydrukowane w **Tom III**

pocz. I. 70. współpracownik opozycyjnych środowisk katolickich; V 1974 sygnatariusz listu do Rady Państwa ws. ułaskawienia skazanych działaczy organizacji Ruch, 6 XII 1975 współautor Listu 7, do I sekretarza KC PZPR i delegatów na VII Zjazd ws. przeprowadzenia reform ustrojowych. Jesienią 1976 zaangażowany w zbieranie pieniędzy dla represjonowanych robotników z Radomia po Czerwcu 1976. 1977 sygnatariusz listu ws. uwolnienia aresztowanych członków i współpracowników KOR. 1977 wykładowca Uniwersytetu Łatającego, od 1978 TKN. 1978 współorganizator Konwersatorium Doświadczenie i Przyszłość.

VIII 1980 konsultant Komisji Ekspertów MKS w Gdańsku, od I 1981 w Radzie Programowo-Konsultacyjnej Ośrodka Prac Społeczno-Zawodowych przy KKP/KK, współautor pierwszych badań socjologicznych przeprowadzonych wśród członków „S” (z francuskim socjologiem prof. Alainem Tourainem).

13 XII 1981 internowany, przetrzymywany w Ośrodku Odosobnienia w Strzebielinku. 18 XII zwolniony. 1982–1988 zaangażowany w prowadzenie podziemnej Wszechnicy „S” Regionu Mazowsze, autor odczytów, moderator dyskusji w Duszpasterstwach Ludzi Pracy i TKZ w całym kraju, doradca środowiska Grup Politycznych Wola. 1985 uczestnik prac nad przygotowaniem niezależnego opracowania ekspertów *Raport. Polska 5 lat po Sierpniu*. Od 1986 uczestnik niezależnego Konwersatorium „Polska w Europie”. Autor licznych artykułów w pismach podziemnych (m.in. „Wola”, „Naprzód”, „Magazyn Robotnika”). 1987 w USA, 1988 w Szwecji (wykłady nt. „S”). 29/30 VI 1988 pobity na ulicy w Warszawie, zmarł kilkanaście dni późn. (w procesie skazano rzekomych sprawców, nigdy nie wyjaśniono jednak okoliczności zdarzenia).

Autor książek: *Niepokoje amerykańskie* (1962), *Kontynuacje. Wybór artykułów* (1969), *Próby świadectwa* (1971), *Ślady tożsamości* (1989), *Socjalizmu model liryczny. Założenia o rzeczywistości i mowie publicznej 1975–1979* (1989).

Odnaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (2006), Krzyżem Walecznych.

13 III 1963 – 4 IX 1989 rozpracowywany przez Wydz. II/Wydz.
V/Wydz. III Dep. III w ramach SOS/KE krypt. Kobra/Asystent.

Krzysztof Biernacki

[Region Mazowsze, Warszawa](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)